Anul al 55-lea | 18 Pagini | EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei | 18 Pagini | Nr. 1 Sâmbătă 1 Ianuarie 1938

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ȘI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni in țară

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

„ASOCIAȚIUNII" BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

LA MULȚI ANI!

1938

de STELIAN POPESCU

Tot progresul, toată civilizația de azi se datoresc acelei dorinți de mai bine cu care, dela creațiune, a fost înzestrat omul. De aceea, în ziua convențională a reînoirii anului, nu este nimeni care să nu-și dorească, lui și prietenilor lui, un nou an, mai bun de cât acel care a trecut.

In clipa de față, când toată creștinătatea serbează Anul nou, fiecare cere un an mai bun, îndemnat nu numai de dorința mai binelui, ci și de instinctul de conservare care îi pune înainte îngrijorarea generală sub care trăește, că poate dintr'un moment într'altul să ia parte la un măcel cum n'a mai cunoscut lumea.

Când un om de talia d-lui Flandin, fost prim ministru în Franța, spune în Parlament și scrie în presă, așa fel ca să fie auzit nu numai de Franța, dar de lumea întreagă: „S'UNIR OU MOURIR", UNIRE ORI MOARTE, înseamnă că anul începe sub perspective dintre cele mai negre.

In aproape douăzeci de ani, câți s'au scurs dela încetarea războiului, Franța a făcut tot ceea ce i-a stat în putere, a făcut toate concesiunile, a suferit chiar atingeri dăunătoare prestigiului său, dela ... ei prieteni și aliați, numai ca să mențină pacea. Dacă ea scoate azi strigătul de ... nu numai pentru ea dar și pentru alții, ca să fie auzită de toți amicii păcii, înseamnă că suntem prea aproape de prăpastie și s'a dat alarma spre a fi auzită mai ales de acei cari, dintr'un egoism rău înțeles, au pus piedică sforțărilor ei de a consolida pacea.

Dacă privim înlăuntrul hotarelor noastre, vedem că nici aci Anul nou nu începe cu perspective îmbucurătoare. Dovadă frământările la care a fost supusă opinia publică în zilele din urmă. Am făcut de nenumărate ori apel la cumințenia oamenilor noștri politici, mai ales a guvernanților, ca să nu piardă timpul în certuri inutile, să privească problemele naționale SUB SPECIE AETERNITATIS, să stârpească abuzurile și fărădelegile, să pregătească temeinic apărarea externă și internă, să facă CEVA NOU spre binele neamului întreg, nu numai al partizanilor.

Țara curată dorește din răsputeri CEVA NOU, CEVA BUN. Insuși CAPUL STATULUI, MAJESTATEA SA REGELE, convins de cele ce personal a putut constata, ura, într'un mesaj de început de an, „Ceva nou".

Sfârșitul anului acesta indică zorile a CEVA NOU, a două fapte noi, cari pot avea repercusiuni generale și binefăcătoare. Primul fapt: O MANIFESTARE PUTERNICA A CONȘTIINȚEI NAȚIONALE — la a cărei redeșteptare se va recunoaște într'o zi și partea noastră de contribuțiune — și pe care o fatalitate, născută dintr'o vanitate rău făcătoare, încearcă s'o împiedice a fi pusă în valoare tocmai atunci când este mai mare nevoie de puternicul ei sprijin. Al doilea fapt, o anulare făcută de INSUȘI M. S. REGELE a unui DECRET-LEGE spre a repara o greșală capitală, care punea în pericol o instituție de temelie a Statului.

Am voit în nenumărate rânduri, — cu dorința care este caracteristica scrisului nostru, pentru ordine, pentru binele general, desbrăcați de orice patimă din momentul ce nu aparținem nici unui partid sau clan politic — să atragem atenția asupra greșelilor cuprinse în unele dispoziții guvernamentale sau decrete-legi, din cauza abuzurilor cuprinse în ele, dar vocea noastră a fost înăbușită fiindcă o greșită concepție de guvernare a dus la credința că acel care spune adevărul neprihănit poate fi împiedicat. Anumite persoane erau tabu, de ele nimeni neputând să se atingă, deși fac parte dintre muritorii de rând ai acestui neam.

In țări ca Franța, Anglia, Statele Unite, preocuparea permanentă de mai bine pune în discuție publică, prin presă și parlament, toate problemele privind mersul instituțiilor statului.

Grație piedicilor, concretizate într'o guvernare care n'a înțeles mersul vremii și a trăit dintr'o voită eroare psihologică asupra oamenilor și dintr'o greșită interpretare a faptelor ce i-au stat sub ochi, apărată de mijloace de care s'a abuzat, cum n'au abuzat nici tiraniile fățișe, începem azi Anul nou sub auspicii pe care tot cauzele de mai sus ne împiedică să le dăm în vileag.

Acum criza s'a rezolvat și un nou guvern s'a constituit. Il așteptăm la lucru. Pentru noi însă, ori ce guvern nou — afară de unul cu tendințe bolșevice sau internaționaliste inconștiente — este binevenit și are tot concursul pentru înfăptuirile bune, dar și critica sinceră, desinteresată, nepătată de patima politicianistă, pentru greșelile, abuzurile sau tolerarea fărădelegilor și nepedepsirea promptă a vinovaților.

Vor spune mulți din cei vinovați, citindu-mă, că sunt o Cassandră și că nici măcar de Anul nou nu sunt în stare să încetez cu pesimismul ce arăt cu atâta persistență. Optimism am arătat cu toții prea multă vreme și nu ne-a folosit la mare lucru. Pesimismul meu n'a fost o utopie. El s'a întemeiat pe greșelile săvârșite de alții, cu toate avertismentele ce au avut și timpul mi-a dat mie dreptate.

Din această cauză, eu prefer să fiu socotit o Cassandră, dar măcar acum să fiu ascultat, pentru ca să nu se întâmple și neamului românesc aceea ce s'a întâmplat celor dela Troia, cari n'au ascultat de Cassandra lor.

Suntem pe punctul de a spune, ca și d. Flandin în Franța, s'unir ou mourir — celor de un crez politic național, ca să poată înlătura factorii abuzivi și să pregătească neamul pentru ceasul cel mare, care bate la ușă și în care se vor ciocni din nou toate popoarele.

Anul în care intrăm este anul uneia din cele mai mari crize.

Opinia publică este datoare să înțeleagă, să reacționeze și să ajute ca guvernul să fie acel care ne trebue pentru a putea învinge dificultățile cari ne stau înainte, atât din punct de vedere extern, cât și intern.

Acei cari au luat asupra lor sarcina guvernării, sunt și ei datori, acum mai mult decât ori când, să-și deschidă ochii, și să înțeleagă că au venit la guvern nu pentru a-și satisface vanitatea sau alte interese, fiindcă atunci, în loc de acel CEVA NOU ȘI BUN pe care-l dorește tot omul de Anul nou ca și la ocaziunea schimbărilor de guvern, va veni CEVA, dar va fi o frământare cum nu s'a mai văzut, de care să ne păzească Dumnezeu.

Istoria popoarelor se compune mai ales din evenimente cari s'au produs fiindcă nimeni nu le credea, căci erau socotite imposibile.

MITUL, departe de a fi o invenție, este o realitate, datorită dorinței de mai bine a oamenilor, cari în însetări de dreptate și de o soartă mai bună se agață de orice iluzie. Să ținem în seamă deci și MITUL, dar să căutăm a înfăptui cât mai mult binele și a trăi în realitate, spre a nu trece prin deziluzia pe care o produce la sfârșit ori ce MIT.

Dixi et salvavi animam meam...

COMPOZIȚIE DE IOANA GIOSAN

AN NOU!

An nou!.. Speranțe noi și roze vise
Necunoscut neant fermecător,
Tu ești zăpada paginei nescrise
Și semnul de 'ntrebare viitor...

Ca 'n saturnalii vechi și bacanale,
Cu amfore și cu nectar divin,
Inghirlandați noi îți ieșim în cale
Ciocnind sonore cupele cu vin!...

Bine-ai venit pe românești ogoare,
Zeu tânăr, răsărit din largi genuni,
Să ne preschimbi viața 'n sărbătoare
Și să ne mântui brazda de furtuni.

Vrem să uităm trecutul ce ne-apasă,
Cu 'ntreg monumentalu-i țintirim:
Cu cât minciuna e mai dureroasă
Cu-atâta mai vârtos nădăjduim!...

Vrem să ne-aprinzi podgorii noi, pe dealuri
De galben chihlibar și de rubin,
Și oameni noi cu mândre idealuri
Vrem să-și înalțe fruntea spre senin...

Vrem holdele de aur să răsară
In lanuri clătinate de belșug;
Iubirea de moșie și de țară
Să cânte 'n ritmul rodnicului plug...

Vrem, pe pământul nostru milenar,
Să înflorească dragostea frățească
Și-un singur vis, dela hotar până la hotar,
Să lumineze Țara Românească...

Bine-ai venit cu sfintele-ți lumini,
An nou, ce zâmbitor răsari din ceață,
Ca pe străvechi și putrede ruini
Să reclădim din nou, o nouă viață!

MIRCEA DEM. RADULESCU

Anul internațional 1937

de R. SEIȘANU

XOX

Acțiunea diplomatică și rezultatele sale. — Criza și reforma Societății Națiunilor. — Pretențiile Germaniei. — Frontul anticomunist. — Războiul din Spania și din Extremul Orient

Politica internațională în cursul anului ce s'a sfârșit, a avut de scop să înlăture agravarea neînțelegerilor și a rivalităților dintre state, care ar putea să creeze conflicte armate.

In fața spectrului războiului, mai toate statele, fie mari, fie mici, au căutat să practice o politică prudentă, din care au înlăturat elementele ce ar fi putut să agraveze situația internațională. De astă dată nu s'a mai făcut apel la Geneva, din cauza crizei prin care trece Societatea Națiunilor, ci la mijloacele de care dispune diplomația: întrevederi dese între miniștrii afacerilor străine, sau între personalitățile politice autorizate de guverne, ca să trateze anumite probleme, comitetul de neintervenție în afacerile spaniole, călătorii de informații și pentru schimburi de vederi, — cum a fost călătoria d-lui Delbos, ministrul afacerilor străine al Franței, în capitalele Angliei, Poloniei, României, Iugoslaviei și Cehoslovaciei în cursul lunei Decembrie — precum și obicinuitele conferințe ale Micei Înțelegeri și Înțelegerii Balcanice în cadrul intereselor regionale.

Comitetul de neintervenție de la Londra, în afacerile spaniole, a adus servicii păcei, în sensul că a reușit să localizeze războiul din Spania.

Societatea Națiunilor n'a avut niciun rol în această gravă problemă.

CRIZA ȘI REFORMA SOCIETĂȚEI NAȚIUNILOR

Criza Societății Națiunilor s'a agravat prin retragerea Italiei.

Dacă ținem seama de numărul statelor ce s'au retras, sau, care nu fac parte din Societatea Națiunilor, constatăm absența de la Geneva a majorității marilor puteri mondiale: Statele-Unite ale Americei de Nord, Brazilia, Germania, Italia, Japonia.

In asemenea condiții S. N. a perdut caracterul universalității. Ea nu cuprinde nici totalitatea statelor europene.

Dar, Societatea Națiunilor a suferit și alte grave încercări, care i-au slăbit organismul și i-au redus mult din autoritatea sa. Cea mai gravă încercare a fost aplicarea pactului, atât în ce privește limitarea armamentelor, cât și în ce privește înlăturarea războaelor și aplicarea sancțiunilor împotriva agresorilor.

(Continuare in pag. 2-a)

ZORI NOUI

de EM. HAGI MOSCO

Athropos, cea mai nemiloasă dintre cele trei Parce, a curmat firul vieții anului care, îngândurat, istovit, s'a dus să-și ia locul în nesfârșita veșnicie, lângă bunii sau răii lui semeni. Vrând să-i închei bilanțul te împiedici de neputința de a-l desvălui, guvernările găsind de cuviință să-și acopere faptele, după cum societățile socotesc cu cale să ascundă beneficiile, spre împlinirea spuselor din *Cartea Eclesiastului:* „ce este strâmb nu se poate îndrepta; iar cusururile nu se pot socoti".

Anul, această măsură a timpului scurs, este datorită Egiptenilor. Calendarul a fost născocit de ei și este unul dintre cele mai prețioase daruri făcute omenirii.

Intru cât Nilul este însăși ființa Egiptului, anul era în legătură cu chiar viața fluviului și era împărțit în 3 anotimpuri, cuprinzând primul: creșterea, revărsarea și scăderea apelor; al doilea: perioada însemânțărilor și al treilea: aceea a adunării recoltelor. Fiecare anotimp avea 4 luni, a câte 30 de zile, iar la sfârșitul lunii a 12-a se adăugau cinci zile, pentru ca anul să coincidă cu începutul creșterii apelor Nilului și cu mersul soarelui. Prima zi a anului era aceea când apele fluviului erau mai ridicate și când steaua Sirius răsăria în acelaș timp cu soarele.

Calendarul socotit astfel nu avea decât 365 de zile în loc de 365¼. Pe de altă parte, această răsărire a lui Sirius făcându-se cu o întârziere de o zi la 4 ani, calendarul egiptian avea și el o întârziere de șase ore pe an față de mersul aștrilor.

Această eroare, păstrată de Egipteni, a fost îndreptată deabia în anul 46 înainte de Christos, din porunca lui Iuliu Cesar, de astronomii greci din Alexandria, prin adăogirea unei zile la fiecare patru ani scurși. Acesta este calendarul „Iulian". Altă îndreptare a fost făcută de papa Gregoriu al XIII-lea, în 1582, prin ștergerea acestei zile suplimentare (29 Fevruarie) în anii seculari și nedivizibili prin 400. Acesta este calendarul „Gregorian" primit și de noi și cât mai apropiat de anul sideral.

Cât privește vechimea calendarului ea este așezată la anul 4241 înainte de Christos. Exactitatea acestei date se întemeiază pe următorul fapt. Intru cât răsărirea lui Sirius se întâmpla, după patru ani, cu o zi mai târziu decât era prevăzută în calendarul egiptian, după o perioadă de 1460 de ani, eroarea ajungea să însumeze 365 de zile. La împlinirea acestui ciclu calendarul oficial și cel ceresc corespundeau din nou între ele. Pe de altă parte fiind cunoscută coincidența din anul 136 după Christos, prin deducție se ajunge la celelalte coinci-

(Continuare în pag. 2-a)

Semne noui de criză?

Anul 1937, după ce debutase, în câmpul activităților economice, cu continuarea reprizei, care, de pe la mijlocul lui 1936, luase un ritm oarecum frenetic, ne-a rezervat, odată cu încheierea primului trimestru, dușul unor emoții, în multe privinți asemănătoare celor prin care a trecut omenirea acum 8 ani, când s'a deslănțuit criza mondială.

Ca și atunci, în economia marilor țări capitaliste se observă de câtva timp oscilațiuni cu tendințe regresive, care au determinat pe unii ecoonmiști să anunțe deschiderea unei noui perioade de criză.

Așa și în Octombrie 1929, depresiunea s'a manifestat întâi în compartimentul, totdeauna sensibil, al valorilor bursiere, care, asemenea seismografului în înregistrarea turburărilor subtelurice, surprinde linia de mișcare a fenomenelor economice, chiar în forma lor latentă sau incipientă.

Intremarea cursurilor, însă, pe piața londoneză, survenită a doua zi după izbucnirea semnelor depresive, părea să infirme proorocirile pesimiștilor, și să prezinte fenomenul depresiv drept isprava unei speculațiuni temerare de bursă.

Scăderea prețurilor la materiile prime și articolele alimentare care a dăinuit și s'a accentuat în toată jumătatea a doua a anului 1937, a condus totuși la stabilirea unui paralelism între curba cursurilor în bursă și curba regresivă a prețurilor, ceeace înlătura dela sine localizarea cauzei la simplul joc al speculației. E adevărat că și aci au intervenit noui explicațiuni, care, plecând dela constatarea că scoborîrea prețurilor a luat forme mai accentuate la materiile prime în legătură cu pregătirile de război, au dus la concluzia că pliarea prețurilor în această direcțiune este un proces natural de restabilire a nivelului lor normal, deplasat în chip nefiresc din cauza cererii prea mari — explosive — de materii prime, ce venea, la un moment dat, din toate părțile și care a săltat prețurile dincolo de orice rațiune economică. De îndată ce necesitățile au fost acoperite și cererea n'a mai fost atât de stăruitoare, era firesc ca prețurile să piardă tot surplusul dobândit în condițiuni de excepție.

Dar iată că slăbiciunea prețurilor la materiile prime s'a transmis și în compartimentul celorlalte produse, influențând simțitor indicii generali ai prețurilor și desvăluind astfel o tendință netă de regres în mersul economiilor.

Astfel, în Anglia, indicele general al prețurilor de gros prezintă o scădere de 11.6% față de punctul maxim atins în 1937.

In Statele-Unite scăderea indicelui prețurilor de gros ajunge la 10%, iar în Franța, indicele general al prețurilor înregistrează deasemeni scăderi, cam de pe la mijlocul lunii Octombrie, indicele scăpătând azi dela 139.9 la 133.3.

Slăbiciunea prețurilor, depășind deci sfera unui compartiment izolat și manifestându-se pe toată suprafața, nu mai are înfățișarea unui simptom singuratic și trecător de depresiune, ci a unuia general, care, dacă persistă și se adâncește, face legitimă orice îngrijorare. Poate că acest simpt[illegible] aduce, în definitiv, obos[illegible] economiei de război, sub sce[illegible] căreea au mers popoarele [illegible] ultimii doi ani, economie, ca[illegible] ca orice artificiu, s'a dovedit [illegible] îndestulătoare prin ea însăși, de-a întreține activitatea productivă normală a unei țări. Poate că el traduce însăși oboseala și carența economiei autarhice de a răspunde nevoilor și problemelor actuale ale statelor, economie, care închizând activitățile productive ale țărilor în hotarele strâmte ale propriilor lor teritorii, au desființat circulația liberă a produselor și valorilor, au sugrumat libertatea de respirație și de comunicație între națiuni, adică tocmai elementele care au asigurat până acum vitalitatea și prosperitatea economiilor naționale și ale celei internaționale.

In acest caz, încotro rămâne să căutăm echilibrul? Răspundem: IN DIRECȚIA IN CARE L-AM PIERDUT, DIN MOMENTUL CAND AM FARAMITAT ȘI DESFIINȚAT COMUNITATEA INTERNAȚIONALA DE INTERESE ȘI AFACERI PRIN RIDICAREA DE BARIERE ARTIFICIALE INTRE ECONOMIILE NAȚIONALE.

HARALAMB IONESCU

24556.